

Chính phủ đi n t Vi t Nam đang đi v đâu?

Vi t b i (Joseph) Ngô Tu n Hi n
Th b y, 28 Tháng 9 2013 09:31 -

Chính phủ và các đ a ph ng trong c n c r t c n m t t duy m i v phát tri n chính phủ đi n t sau th i k n i nào cũng t p trung t t c các ngu n l c vào xây d ng các website, các ng d ng qu n lý n i b mà c nghĩ h đang xây d ng chính phủ đi n t . Ph ng pháp t duy làm chính phủ đi n t mang tính phong trào n ng v hình th c và có xu h ng thoái trào khi ngân sách b bó h p do kinh t đi xu ng, tính hi u qu x h i t các ng d ng thi u t m nhìn d n đ n làm trì tr thêm đ i v i h th ng qu n lý hành chính khi v n đ b n ch t c a Chính phủ đi n t là t i u hóa quy trình hành chính cùng các tham s đ u vào cho h th ng đó.

Bài báo này đ c vi t t quan đ i m phát tri n c ng đ ng trong đó m i ngu n l c đ c huy đ ng đ a trên n i l c là chính, trong đó s tham gia c a ba thành ph n chính: Chính phủ - Doanh nghi p - Ng i dân đóng vai trò thúc đ y cho Chính phủ đi n t t i Vi t Nam.

Thông tin s li u và thông tin ch đ o đi u hành

M t h th ng thông tin chính phủ đi n t đ y đ luôn luôn có hai lu ng thông tin ng c chi u nhau trong m i quan h gi a bên qu n lý và bên th a hành. Đó là thông tin s li u (đ nh l ng và đ nh tính) dùng đ chuy n t i thông tin xu t phát t bên th a hành và thông tin ch đ o đi u hành xu t phát t bên qu n lý.

Hi n nay, h th ng thông tin kinh t xã h i đ c nhi u t nh/thành ph xây d ng và tri n khai theo đ ng các ch tiêu kinh t - xã h i c a đ a ph ng đ c l y t s li u báo cáo c a c p c s (xã h c huy n). Các s li u báo cáo đ c thu th p và đ a vào h th ng qua các nhân viên ch c năng c p nào thì đ c lãnh đ o c p đó phê duy t và tr thành thông tin chính th c cho c a c p đó và r i ti p t c đ c t ng h p, đ i u ch nh đ báo cáo lên c p cao h n (c p t nh, trung ng).

Trong quá trình này, vi c hi u ch nh s li u đ làm đ p con s ho c ng y t o s li u theo ch đ o c a c p trên r t đ x y ra do s li u không th ki m ch ng tính xác th c cũng nh giá tr pháp lý. Vi c này đ n t i th c t là s li u các b , ngành mâu thu n v i nhau. Trong m i quan h qu n lý nhà n c, c p c s ph i v n hành h th ng thu th p s li u đ báo cáo c p trên nh ng không th c s khai thác đ c các l i ích t các s li u đã thu th p. Các thông tin t ng h p t đ ng nh các thu t toán th ng kê trong h th ng dùng chung không th s đ ng cho công tác phân tích và ch đ o đi u hành c s vì s li u thi u tính xác th c và không đ y đ .

Chính phủ đi n t Vi t Nam đang đi v đâu?

Vi t b i (Joseph) Ngô Tu n Hi n
Th b y, 28 Tháng 9 2013 09:31 -

Trong khi đó, h th ng thông tin ch đ o đi u hành, v n hành đ c l p v i h th ng thông tin kinh t xã h i, đ c nhi u t nh/thành ph áp đ ng nh m theo dõi vi c thi hành các ch đ o c a lãnh đ o đ i v i c p th a hành. Tuy nhiên, k t qu c a các ý ki n ch đ o cũng không th theo dõi ho c đo l ng đ c v th ng nh ng ý ki n ch đ o đi u hành này thiên v đ nh tính, ch đ o chung chung. Vô s ví d v nh ng thông tin ch đ o đi u hành v i nh ng m nh đ nh : “kh n tr ng, quy t li t ch ng ng p”; “nâng cao vai trò lãnh đ o c a các c p y”; hay “tăng c ng ki m tra giám sát”... mà không kèm theo ho c đ ng b v i nh ng ch tiêu đ nh l ng. R t nhi u k t lu n c các h i ngh , ch đ o c a lãnh đ o c p trên không đ c c p d i th c hi n và cũng không có c ch giám sát vi c th c hi n. Tính nghiêm minh và trách nhi m c a công tác ch đ o đi u hành, do đó, cũng không đo l ng đ c.

Xây đ ng m t h th ng thông tin đi n t ch đ n thu n xu t phát t m t trong hai ngu n thông tin, ho c s li u ho c ch đ o đi u hành nh th là m t cách ti p c n không đ y đ và d d n t i th t b i vì ch mang l i l i ích cho m t bên trong m i quan h qu n lý nhà n c.

B t c p v ào ào t o con ng i th c thi chính phủ đi n t

Công ngh thông tin trong qu n lý nhà n c là m t trong nh ng n i dung ào t o b t bu c đ i v i cán b -công ch c t c p đ chuyên viên tr lên. Tuy nhiên, n i dung ào t o c a ch ng trình b i d ng đ c th ng nh t áp đ ng trên toàn qu c, đáng l nên t p trung làm rõ quy lu t hình thành và l u chuy n c a thông tin t i các c quan qu n lý nhà n c v i s tr giúp c a công ngh , thì l i quá ôm đ m v n i dung công ngh , t p trung gi i thích nh ng ki n th c chuyên môn sâu ch dành riêng cho các k s tin h c.

H th ng ch c danh ngh nghi p c a nh ng chuyên viên tin h c trong c quan nhà n c ch a đ c công nh n chính th c và th ng đ c phi n ngang sang ng ch chuyên viên hành chính, và ch a đ c chú tr ng trong b nhi m và khen th ng, nh t là khi nâng ng ch - b c l ng. H u qu là nh ng chuyên viên tin h c am hi u v qu n lý nhà n c không có vai trò và đ ng l c tham gia quy trình phát tri n ph n m m. Trong khi đó, nh ng gi i pháp tin h c h ng t i chính phủ đi n t th ng l i ch u nh h ng góc nhìn c a c quan là ch đ u t d án, th ng không có đ chuyên môn c v qu n lý nhà n c l n v tin h c.

Ngoài ra, m c dù Chính phủ đã có ch tr ng xem văn b n đi n t nh văn b n gi y, quán tính s đ ng thông tin b ng văn b n gi y v n còn r t rõ. Thông tin đi n t th ng có đ tr h n

Chính phủ đi n t Vi t Nam đang đi v đâu?

Vi t b i (Joseph) Ngô Tu n Hi n
Th b y, 28 Tháng 9 2013 09:31 -

thông tin văn b n gi y do ph i th c hi n quy trình nh văn b n gi y r i m i chuy n đ i sang văn b n sao ch p đi n t . Vì th , nhi u b - ngành tri n khai đã tri n khai các đ án chính ph đi n t nh ng b n ch t công tác đi u hành c a chính quy n v n đ a trên quy trình ban hành văn b n hành chính trên gi y t . Ch đ n khi nào m i c quan nhà n c áp đ ng m t quy trình đi u hành hành chính không s đ ng gi y t thì các th m nh c a thông tin đi n t m i th c s phát huy tác đ ng.

B o m t thông tin - c n lo i b rào c n cho s minh b ch

Chính sách b o m t thông tin c a Nhà n c đ b các c quan hành pháp l m đ ng và gây thi t h i t i quy n l i h p pháp c a công dân. Tr ng h p Công văn s 1402/C67-P3 ngày 26-4-2013 có tính ch t l u hành n i b c a C c C nh sát giao thông đ ng b , đ ng s t – B Công an g n đây gây b c xúc m nh m trong đ lu n v th m quy n c a c quan nhà n c đ i v i công dân. Ng i dân s không th bi t đ c s t n t i và hi u l c th c thi m t văn b n đi u hành đ c b o m t c a ngành c nh sát giao thông tr khi nó đ c công b đ làm c s cho nh ng tranh lu n v quy n h n c a c quan nhà n c.

Đ thúc đ y và tăng c ng vi c th c thi pháp lu t và giám sát th c thi pháp lu t t i các c quan qu n lý nhà n c, ng i dân r t c n đ c tí p c n nh ng thông tin công khai v tình hình kinh t xã h i, đ c quy n tham gia trong quá trình so n th o ban hành nh ng văn b n quy ph m pháp lu t, tham gia đóng góp ý ki n vào các k ho ch phát tri n kinh t xã h i c a c quan nhà n c (tr nh ng v n đ thu c an ninh qu c phòng ph i công khai v i các đ i bi u Qu c h i).

Chính phủ đi n t c n m t t duy m i

Nhi u lãnh đ o chính quy n các c p hi n ch xem h th ng thông tin đi n t đ c s đ ng trong các c quan nhà n c m i là “chính ph đi n t”. Nh ng c n kh ng đ nh rõ, chính ph đi n t t i Vi t Nam không ch do Chính phủ Vi t Nam xây đ ng.

Các nhà lãnh đ o Vi t Nam r t c n m t s đ t phá trong t duy đ i v i k ho ch phát tri n - đ u t xây đ ng các h th ng cung c p đ ch v công. Không th ch đ a vào ngân sách nhà n c đ xây đ ng chính ph đi n t mà c n m t c ch cho s tham gia t các thành ph n kinh t và xã h i khác, t quá trình xây đ ng k ho ch, trách nhi m xây đ ng các thành ph n c a h th ng, t i vi c cung c p thông tin t các thành ph n trong xã h i.

Chính phủ đi n t Việt Nam đang đi v đâu?

Việt b i (Joseph) Ngô Tu n Hi n
Th b y, 28 Tháng 9 2013 09:31 -

Ngô Tu n Hi n

(Bài báo đăng trên Tu i tr Cu i tu n ngày 27/9/2013)